

er virkelig for at undgaae den største Uhyggelighed, som var ved det første Forslag, at vi have opstillet dette. Jeg kan ikke Andet end gjentage, at man, ved at udsætte at give denne Frihed, vil gjøre, at Mange ville blive nødt til at udtræde af Folkekirken, som ellers ikke vilde gjøre det, idet de ikke ville kunne bøde sig under et saadant aandeligt Stavnshaand, som gjør, at de maae lade sig betjene af en Mand, som i et eller andet vigtigt Punkt lærer og prædiker det Modsatte af, hvad andre af Folkekirken lærere prædike. Jeg maa f. Ex. tilstaae, at jeg ikke kunde tænke mig, at noget Brudepar, som havde den samme Anskuelse om virkelig Belse ved Hgteskabet, som jeg har, kunde føle nogensomhelst Betsignelse, men meget mere, at det maatte være dem til stor Forargelse at lade sig vie af en Præst, som har erklæret, at det var hans Haands Paalægelse, som gjorde, at Gud i Fremtiden vilde være med dem i deres Hgteskab.

Cultusministeren: Jeg troer, at ingen Præst, han være hvem han vil og høre til hvilken Mening han vil, kan sige, at han gjør det, som nylig blev omtalt, men jeg haaber, at selv den ringeste begavede Præst vil vide at sige, at Kirken gjør det gjennem ham (Hør!). Iøvrigt er jeg ikke meget tilbøielig til at forfølge den Tankerække, som aabner sig ved dette Punkt, fordi jeg ønsker at holde den kirkelige og theologiske Undersøgelse udenfor denne Sag. Naar engang Spørgsmaalet om Sognebaandets Løsning kommer frem paa det Punkt, hvor jeg troer det berettiget kan komme frem, skal jeg, i hvilken Stilling jeg til den Tid end maatte være, udtale mig for det (Hør!); derimod skal jeg ligesaa bestemt udtale mig imod, at dette Spørgsmaal afgjøres i dette Dieblis og ved den Lov, som nu forhandles. Jeg skal ikke forlange Forhandlingen derom ved Udvikling af de Grunde, der allerede ere hørt fra forskjellige Sider. Jeg troer, at der ved Tilfagnet om, at Folkekirken Forsamling skal ordnes ved Lov, er meent noget Andet end det, den sidste Taler antydede; men iøvrigt er jeg fuldkommen enig i, at der ikke er nogen Hindring i juridisk Henseende for Rigsdagen for at give Love i den Henseende, og jeg har derfor under den lange Forhandling

om denne Sag, ligesom og ved andre Leiligheder, idelig og idelig blot talt om Billigheden; jeg har slet ikke talt om den juridiske Ret. Den vigtigste Betænkelse ved at afgjøre denne Sag ved denne Lov ligger iøvrigt ikke blot deri, men saaledes, som ogsaa baade af den ærede Ordfører blev antydet og navnlig af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier) ogsaa deri, at det er ganske stridende mod den gode Form for Rigsdagsforhandlingerne, uden Hensyn til Gjenstanden og uden Hensyn til de Folkekirken givne Tilfagn, at optage denne Række af Paragrapher, der her ere fremkomne som Endringsforslag til 2den Behandling. De, der ønske, at vore parlamentariske Forhandlinger og vore Lovgivningsarbejder skulle gaae den rette Vej, troer jeg maae være enige heri. Der er derfor kun et Par Ord, jeg skal tilføie om Betydningen af Sognebaandet, som det nu bestaaer, navnlig med Hensyn til hvad den sidste Taler yttrede. Jeg er med ham enig i, at Trangen til Sognebaandets Løsning ikke vil ophøre derved, at Menigheden i større eller mindre Grad faaer Indflydelse paa Valget af sine Sjælesørgere, selv om man tænker denne Indflydelse givet i en større Udstrækning, end jeg troer det for Menigheden selv er ønskeligt, thi der bliver altid, som han sagde, en Minoritet tilbage, som har sit Krav, men med Hensyn til den af ham omtalte Maade, hvorpaa Sognepræsterne nu bestikkes, maa jeg bemærke, at, skjøndt det vel er Ministeriet umuligt — og jeg er vis paa, at Alle ere enige i, at Ministeren ikke kan dette — at underkaste de enkelte Ansøgere Hjerteretro en speciel Prøvelse, saa bliver dog Ingen Præst, eller bestikket til noget præsteligt Embede uden under Forudsætning af, at han vedkjender sig Kirkens Tro, og, hvor væsentligt det end er, her at drage en Grændse, saa har dog allerede i min Bestyrelsestid den Nødvendighed foreligget for mig at maatte sige: den og den Mand har udtalt sig saaledes, at jeg ikke tør paatage mig Ansvar for at foreslaae ham til Præst i den Kirke, mod hvilken jeg troer, at han har stillet sig i en tydelig og bestemt Modsatning (Grundtvig: Saa?) Jeg synes der fra en Side hørt en Dyring, som om det ikke var rigtigt (Grundtvig: Ja!) Jeg